

Roční zpráva Opera studio Praha za rok 2020

Výbor spolku :
Mgr. et MgA. Anita Jirovská (předseda výboru)
MgA. Vojtěch Svoboda
MgA. Sébastien Bagnoud

ČINNOSTI REALIZOVANÉ V ROCE 2020

Opera studio Praha,z.s. mělo na rok 2020 v dramaturgickém plánu reprízy představení Časoplet, a to školní představení a představení v rámci festivalu Opera 2020. Dalším plánem byla premiéra nového představení „Pavouk – Heinrich Sutermeister“ v česko-švýcarské spolupráci, reprízovat nabídku hudebně-dramatických francouzských koncertů a jejich rozšíření. Připravovány byly v souvislosti s premiérou také umělecké kurzy pro studenty HAMU, DAMU a začínající profesionály..Situace CoVID však tyto záměry pozměnila.

Opera studio Praha,z.s. tudíž v roce 2020 realizovalo dva projekty, z nichž jeden byl obnovenou reprízou představení z roku 2018. Druhý byl nově vzniklý festival „Viniční podvečery“

- 1) Realizace repríz představení „Časoplet“ pro školy
- 2) Realizace reprízy představení „Časoplet“ v rámci festivalu Opera 2020
- 3) Festival „Viniční podvečery“

Celoroční činnost Opera studio Praha,z.s. pro rok 2020 byla podpořena MHMP (30 000,-).

VLIV SITUACE COVID-19 NA PLÁN ROKU 2020

Na základě situace CoVID se Opera studio Praha,z.s. rozhodlo odsunout premiéru představení Pavouk – Heinrich Sutermeister na rok 2021. Z toho důvodu se také výrazně snížila finanční náročnost provozních nákladů plánovaných na tento rok. K menšímu rozdílu došlo u osobních nákladů, neboť jsme plány Opera studio Praha, z.s. pozměnili a přizpůsobili situaci v souladu se situací, doporučeními a vládními nařízeními.

První reakcí bylo uvedení nahrávek našich představení přes on-line platformu – Mall.tv a Facebook. Další, daleko důraznější reakcí, byl vznik festivalu v letních měsících v zahradách Viničního domku Prahy 12 – „Viniční podvečery mladých umělců“. Festival byl úspěšný a splnil veškerá možná očekávání a proto je nyní považujeme za první ročník k dalšímu pokračování.

REALIZACE PŘEDSTAVENÍ „ČASOPLET“

Hudba : Lukáš Sommer

Režie : Vojtěch Svoboda

Dirigent : Sébastien Bagnoud

Historik konzultant : Mgr. Helena Chalupová

Kostýmy: Zita Miklošová

Světla: Šimon Kočí

Zpěv :

Tereza Hořejšová, Anita Jirovská, Eva Kývalová,
Pavla Mlčáková, Lucie Prokopová, Eliška
Sedláčková

Pantomima :

Jonatán Vnouček, Šimon Pliska (festivalové
představení – Vojtěch Svoboda)

Výtvarníci : Filip Dvořák, Tereza Mejstříková

Představení Časoplet prochází historií českých zemí za vzájemné souhry hudby, pantomimy a výtvarníků. Jako takové je pro školy vhodným doplněním RVP a z toho důvodu jsme se také rozhodli přistoupit ke školním představením. První taková se uskutečnila v divadle Na Maninách, 4.2.2020 a 5.2.2020 od 9.45. Školy nabídky představení využily a představení s podporou Prahy 7 si tak dovoluujeme označit za velice úspěšná. Učitelé i děti reflektovali představení velice pozitivně a došlo dokonce k interakci s učiteli, kteří navrhli pro další představení vypracování pracovního listu, abychom mohli nabízet školám souhrnný program, včetně přípravy do výuky.

V rámci příprav představení bohužel došlo k nedorozumění v prezentování nabídky Časopletu, a tak byly osloveny později než by pro školy bylo záhodno. Nalezlo se však rychlé řešení, které rozšířilo nabídku též na další skupiny a druhé představení bylo nabídnuto kromě

škol i seniorům a handicapovaným. Obě představení tak byla prezentována před naplněným sálem.

Večerní představení opery „Časoplet“ se uskutečnilo 8.2. 2020 v Pražské křižovatce v rámci Festivalu Opera 2020. Festivalovou reprízu lze hodnotit jako úspěšnou i v souvislosti s recenzemi (viz níže)

Poslední repríza Časopletu, opět připravovaná pro Pražskou křižovátku, byla zrušena z důvodu situace CoVID-19.

Představení pro školy získala podporu Prahy 7 (10 000,-), dalšími příjmy bylo vstupné, spolupráce s KVARTproduction a Festivalem Opera 2020.

PODVEČERY MLADÝCH UMĚLCŮ

Festival „Podvečery mladých umělců“ byl připraven v přímé reakci na situaci CoVID a to za jakých okolností vznikl zároveň pevně vykreslilo jeho rámeček, a zároveň tři hlavní cíle:

- podporu mladých umělců a podpora spolupráce již zkušenějších kolegů s mladšími – zkušenější kolegové zvali mladší kolegy ke spolupráci, což bylo základním požadavkem festivalu
- multižánrovost – každý den festivalu jiný žánr
- umožnit, právě i kvůli komplikované situaci mnohých oborů v současné situaci, umění všem, nehledě na výši příjmů. Proto má festival vstupné dobrovolné, a v tomto trendu chce i nadále pokračovat

Opera studio Praha, z.s. zároveň rozhodlo v myšlence pokračovat, a to při zachování zavedených principů, výše uvedených.

Za vznik festivalu vděčí Opera studio Praha, z.s. MHMP a jeho Individuální účelové dotaci CoVID kultura (90 000,-), OSA (3 000,-) a nefinanční podpoře Prahy 12.

Festival se ukázal jako úspěšný, a proto se

Časoplet: Průlet českou historií

Autorka: [Wanda Dobrovská](#)

„Originální tvůrčí prostředí OSP funguje teprve tři roky, ale zdá se, že disponuje obrovským potenciálem.“

„Pojetí je akční. Účasti mimů a výtvarníků je dění na scéně udržováno v neustálém pohybu.“

„Je to dílo provozně přenosné, zábavné a poskytuje zážitek, za nímž se nejjeden divák je ochoten vypravit i víckrát.“

Dalším operním kouskem, který byl k vidění na festivalu Opera 2020, byl *Časoplet* Lukáše Sommera. V sobotu 8. února se pražskému publiku představila v hudebním nastudování dirigenta Sébastiena Bagnouda Opera studio Praha s komorním dilkem, které si za námět vybralo podstaty a události českých dějin.

Časoplet Lukáše Sommera prezentuje Opera studio Praha (OSP) jako muzikálovou operu, čímž je dílo předem osvobozeno od konceptuálních paralelismů a zve diváka, aby se prostě bavil. Vedle toho, že se v něm zpívá a hraje bez

amplifikace, ho na operní břeh posouvá také edukativní záměr, byť neproklamovaný a jakoby skrytý pod masku poučeného šaškovství. Zpřístupnit české dějiny formou Komenského ideje „*scholy ludus*“ je určitě výborný nápad – podtitul „*operní komiks z dějin národa*“ jistě leckomu evokuje veleúspěšné *opráskí sčeskí historie* – a je skvělé, že někoho napadlo udělat to operou.

Časoplet vznikl jako jeden z mnoha projektů objednaných ke 100. výročí založení republiky. V premiéře byl uveden v Pražské křžovatoce v roce 2018 a tamtéž se odehrálo i jeho festivalové představení 8. února 2020. Na druhou stranu „udělat to operou“ je pěkně těžké zadání – uvážíme-li, že opera platí všeobecně za nejkonzervativnější a také nejkontroverznější z živých hudebních žánrů (v jednom středoškolském výzkumu byla opera jediným žánrem, u něhož studenti využili v hodnocení možnost „nesnáším“).

O podobě opery nejspíš rozhodlo originální tvůrčí prostředí OSP, které, pravda, funguje teprve asi tři roky, ale zdá se, že disponuje obrovským potenciálem, který – dostane-li se mu dost fantazii stimulačních podnětů – vydá ještě ne jeden skvostrný plod. Duší OSP jsou zpěvačka **Anita Jírovská**, divadelní režisér **Vojtěch Svoboda** a dirigent **Sébastien Bagnoud**. Všichni se na realizaci *Časopletu* podílejí. Opera má komorní rámeček: pět zpěvaček, dva mimové, dva výtvarníci. Desetiletý orchestr sestává ze smyčcového kvarteta, tří hráčů na dechové nástroje (flétna, fagot, hoboj), další tři hrají na akordeon, klavír a bicí.

Počínaje mytickým dávnověkem a přes pověst o Bruncvíkovi, Libušino proctví, institucionalizaci křesťanství, Karla IV., Mistra Jana Husa a tak dále konče postavou Tomáše Garrigua Masaryka, defilují před diváky klíčové položky české historie, které si pamatujeme z hodin dějepisu a mnohdy je vnímáme spíš jako symboly než skrze jejich dobovou realitu (s níž se tak jako tak nemáme možnost identifikovat). Ztvárnění je primárně divadelní s posunem k filmové stříhové estetice a zahrnuje moderní umělecké techniky, z nichž tou nejnápadnější a výrazně

formotvornou je zapojení dvou výtvarníků alias sprejerů, kteří pojednáváný obsah průběžně ilustrují na velkých arších balicího papíru na mobilním stojanu (na festivalovém představení jimi byli **Tereza Mejstříková** a **Filip Dvořák**).

Pojetí je akční. Účasti mimů a výtvarníků je dění na scéně udržováno v neustálém pohybu, všechno takřkajíc „frč“. Divákovi nezbývá než žasnout, jakého účinku se dá docílit světelným designem (Šimon Kočí) a choreografií několika lidí (obraz Bílé hory). Herecký a pantomimický talent musejí vedle hlasové vybavenosti osvědčovat i zpěvačky. Mimové, výtvarníci i pěvkyně spolu v obrazech komunikují, všechny dimenze se prolínají. V pantomimických rolích účinkovali na festivalovém představení Jonatán Vnouček a pan režisér, který

si takto odskočil ke své další profesi.

Bolavou stránkou oper v mateřském jazyce bývá libreto a je dokladem kompozičního mistrovství Lukáše Sommera, že s textem v *Časopletu* zachází neuvěřitelně muzikálně. Charakter textu se obraz od obrazu mění, někdy je básnivější, jindy narativní, dojde i na patos, výkřiky, dialog, závěrečný *Epilog* je modlitbou. Skladatel dává celému dílu jednotný rámeček stylovým ukotvením v minimalu. Z repetitivního uchopení textů se rodí písně, o přednes se průběžně a v různých modifikacích dělí pětice pěvkyní (na festivalovém představení to byly Eva Kývalová, Anita Jirovská, Pavla Mičáková, Lucie Prokopová a Eliška Sedláčková) a neméně pestré a akčně zní i instrumentální doprovod. Pěvkyně nemají v opeře přiděleny role podle charakteru postav. Ženské pěvecké kvinteto zde účinkuje chvílemi jako kolektivní šaman či vypravěč, chvílemi se diferencuje do figur příslušných scén nebo se z něho vydělují jednotlivé postavy podle potřeby obrazu.

Je asi potřeba podotknout, že *Časoplet*, ač se nedopouští historických lapsů (libreto k opeře vytvořil skladatel se supervizí Heleny Chalupové), není výkladovou operou o české historii. Nápadité, hravé hudební zpracování je často na úkor srozumitelnosti textu (za sebe musím říci, že vzhledem k ústřední vizi díla, již je zkratka, mi to nevadí) a včetně obsahu si operu užije víc ten, kdo o tématu přece jen něco ví, než divák českými dějinami zcela nedotknutý. Dospělým stačí přichytit se útržkovitých znalostí z dějepisu, děti se možná po zhlédnutí opery na leccos rodičů zeptají – a i to je výborné.

Časoplet je nevyzkoušeným operním tvarem. Od počátku asi bylo jasné, že nepovstane jako opera „kamenného“ stříhu, ale vyvine se v něco alternativního. Představení stále žije – nejbližší termíny se plánují na březen 2020 v Divadle Na Maninách – a leccos možná ještě dozná nebo by mohlo či mělo doznat z měn. Například proměny mezi obrazy, které se – jako všechno v opeře – odehrávají divákům na očích včetně přestaveb scény (obstarávají je účinkující). Ta sice není nikterak výpravná, ale výměna rolí papíru, aranžování rekvizit jako dračí hlavy nebo štafle a převlékání musejí v zájmu pulzace díla probíhat svižně. Čas protagonistům na scéně získávají orchestrální mezihry, ale myslím, že přistoupí-li divák (rád) na iluzi zprostředkovanou výtvarnou zkratkou, kostýmy (Zita Miklošová) či rekvizitami, je škoda mařit mu ji hluchými místy na scéně, během nichž se protagonisté potřebují převléknout (například, když by přitom stačilo najet před ně se stojanem s papírem na malování.

Podobně jako opery Víta Zouhara a Tomáše Hanzlíka je i Časoplet Lukáše Sommera svědectvím o tom, že opera je žánr stále živý. Je to dílo provozně přenosné, zábavné a poskytuje zážitek, za němž se nejdén divák – věřím – je ochoten vypravit i víckrát.

Foto: archiv festivalu

FINANČNÍ PŘEHLED

ROZVAHA

ve zjednodušeném rozsahu

k..... **3 1 . 1 2 . 2 0 2 0** .....

v tisících Kč

IČ	0	5	9	8	1	4	4	1
----	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

ROZVAHA dle 504/2002 Sb. ve znění pro rok 2016

Obchodní firma nebo název účetní jednotky

Opera studio Praha, z.s.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky

Daškova

Praha 12

14300

**Výkazy byly jako součást přiznání
podány přes systém DS
dne: 24.6.2021
Schránka/DSId: sbhn4xk/921959097
Stav podání: vyřízeno**

otisk podacího razítka

Označ.	AKTIVA	číslo řádku	Účetní období		
			stav k prvnímu dni	k poslednímu dni	
B.	Krátkodobý majetek celkem	B.I.+...+B.IV.	040	+13	+24
B. III.	Krátkodobý finanční majetek celkem	B.III.1+...+B.III.x	071	+11	+23
B. IV.	Jiná aktiva celkem	B.IV.1+...+B.IV.x	079	+2	+1
	AKTIVA CELKEM	A.+B.	082	+13	+24

Označ.	PASIVA	číslo řádku	Účetní období		
			stav k prvnímu dni	k poslednímu dni	
A.	Vlastní zdroje celkem	A.I.+...+A.II.	001	-113	-134
A. II.	Výsledek hospodaření celkem	A.II.1+...+A.II.x	006	-113	-134
B.	Cizí zdroje celkem	B.I.+...+B.IV.	010	+126	+158
B. III.	Krátkodobé závazky celkem	B.III.1+...+B.III.x	021	+126	+133
B. IV.	Jiná pasiva celkem	B.IV.1+...+B.IV.x	045	+0	+25
	PASIVA CELKEM	A.+B.	048	+13	+24

Okamžik sestavy: 24.6.2021	Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky:
Právní forma účetní jednotky:	Mgr. et Mg JIROVSKÁ ANITA
Předmět činnosti nebo účel: Činnosti ostatních organizací sdružujících osoby za účelem prosazování společných zájmů j. n.	

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

ve zjednodušeném rozsahu

K..... **3 1 . 1 2 . 2 0 2 0** .....

Od: **1.1.2020** Do: **31.12.2020**

v tisících Kč

IČ **0 5 9 8 1 4 4 1**

VZZ dle 504/2002 Sb. ve znění pro rok 2016

Obchodní firma nebo název účetní jednotky

Opera studio Praha, z.s.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky

Daškova

Praha 12

14300

**Výkazy byly jako součást přiznání
podány přes systém DS
dne: 24.6.2021
Schránka/DSId: sbhn4xk/921959097
Stav podání: vyřízeno**

otisk podacího razítka

Označ.	VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	číslo řádku	Běžné období			
			Hlavní	Hospodářská	Celkem	
A.	Náklady	A.I.+...+A.VIII.	001	+297	+0	+297
A. I.	Spotřebované nákupy a nakupované služby	A.I.1+...+A.I.x	002	+295	+0	+295
A. V.	Ostatní náklady	A.V.1+...+A.V.x	021	+2	+0	+2
	Náklady celkem		039	+297	+0	+297
B.	Výnosy		040	+275	+0	+275
B. I.	Provozní dotace	B.I.+...+B.VIII.	041	+133	+0	+133
B. III.	Tržby za vlastní výkony a za zboží	účty 601, 602, 603	047	+142	+0	+142
	Výnosy celkem		061	+275	+0	+275
C.	Výsledek hospodaření před zdaněním	B.-A.I.1-...-A.VIII.x + C.x.	062	-22	+0	-22
D.	Výsledek hospodaření po zdanění	B.-A.+D.x.	063	-22	+0	-22

Okamžik sestavy: 24.6.2021	Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky:
Právní forma účetní jednotky:	Mgr. et Mg JIROVSKÁ ANITA
Předmět činnosti nebo účel: Činnosti ostatních organizací sdružujících osoby za účelem prosazování společných zájmů j. n.	